

Operatorul Pieței de Energie Electrică

Bursa Financiară de Energie Casa de Compensatie

OPCOM
teamwork

August 2005

Agenda

- Bursa Financiară de Energie
- Casa de Compensație
- Contracte OTC. Oportunitatea compensării

- **OPCOM - Bursa Financiară de Energie**

- Casa de Compensație

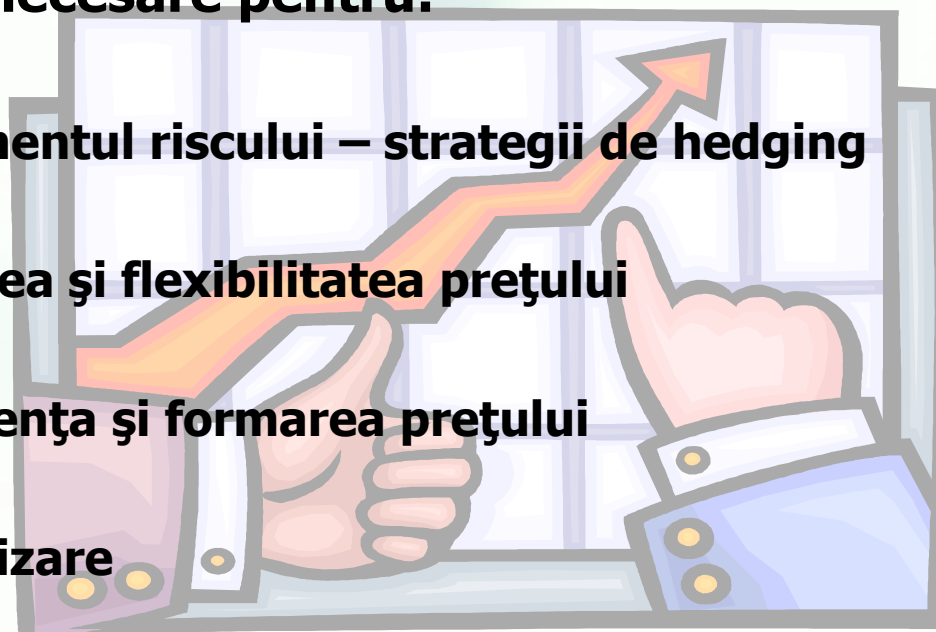
- Contracte OTC. Oportunitatea compensării

Introducerea cu succes a unei piețe financiare de energie electrică depinde în mod esențial de capacitatea acesteia de a reflecta fundamentele pieței fizice și de a deservii nevoilor participanților la piață.

Atunci când o piață de energie electrică este liberalizată apare întrebarea oportunității formării unei piețe de energie electrică pentru derivative. Derivativele pe energie electrică reprezintă contracte ce presupun livrarea în viitor a activului suport, energia electrică.

Crează un mediu pentru tranzacționare asigurând mijloacele necesare pentru:

- **Managementul riscului – strategii de hedging**
- **Stabilitatea și flexibilitatea prețului**
- **Transparența și formarea prețului**
- **Standardizare**
- **Cadrul legal și de reglementare pentru tranzacționare**

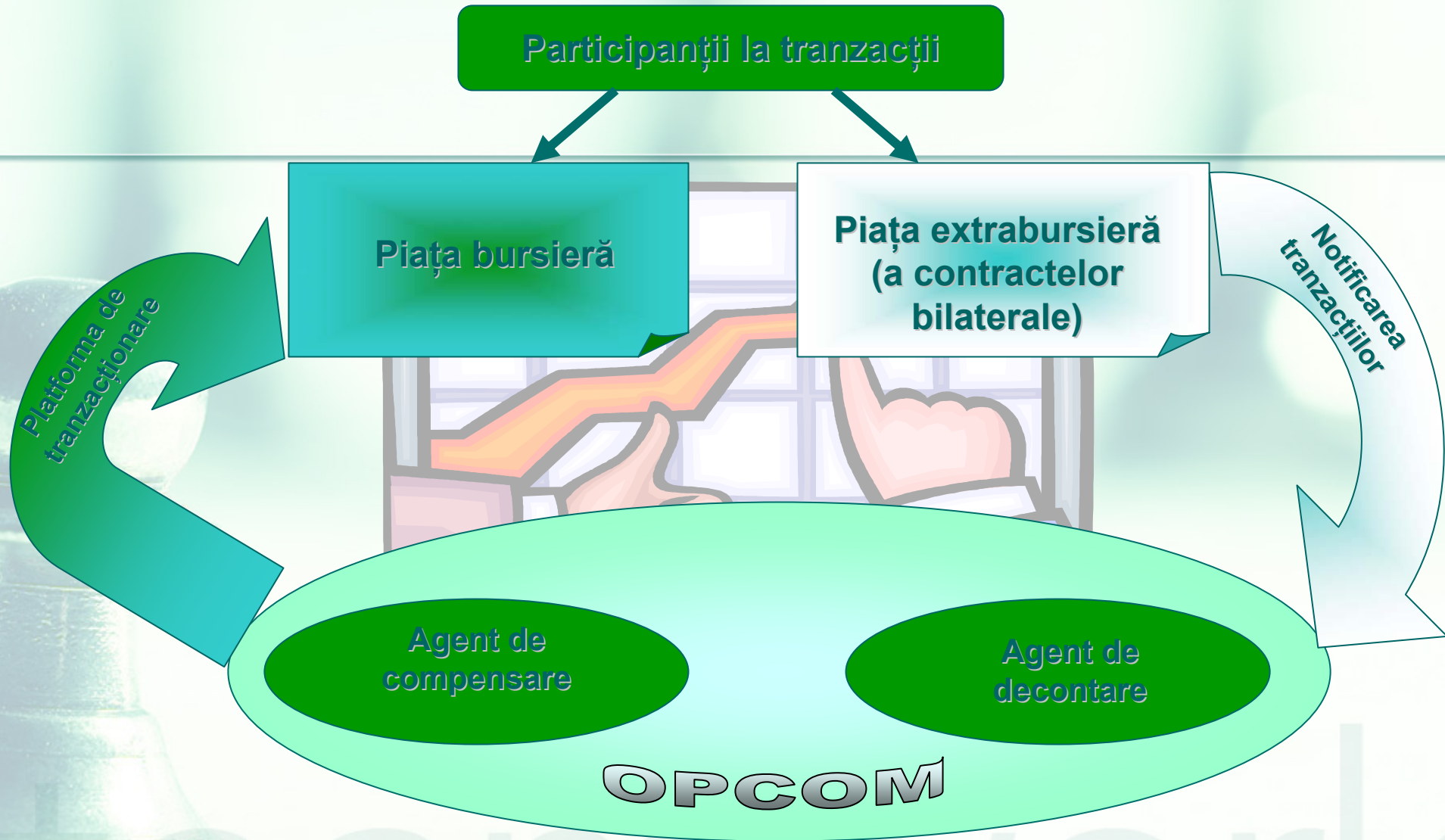
Prin hedging se cumpără sau se vinde o
“asigurare” împotriva unui preț mai mare sau mai
mic decât cel considerat ca fiind cel rentabil

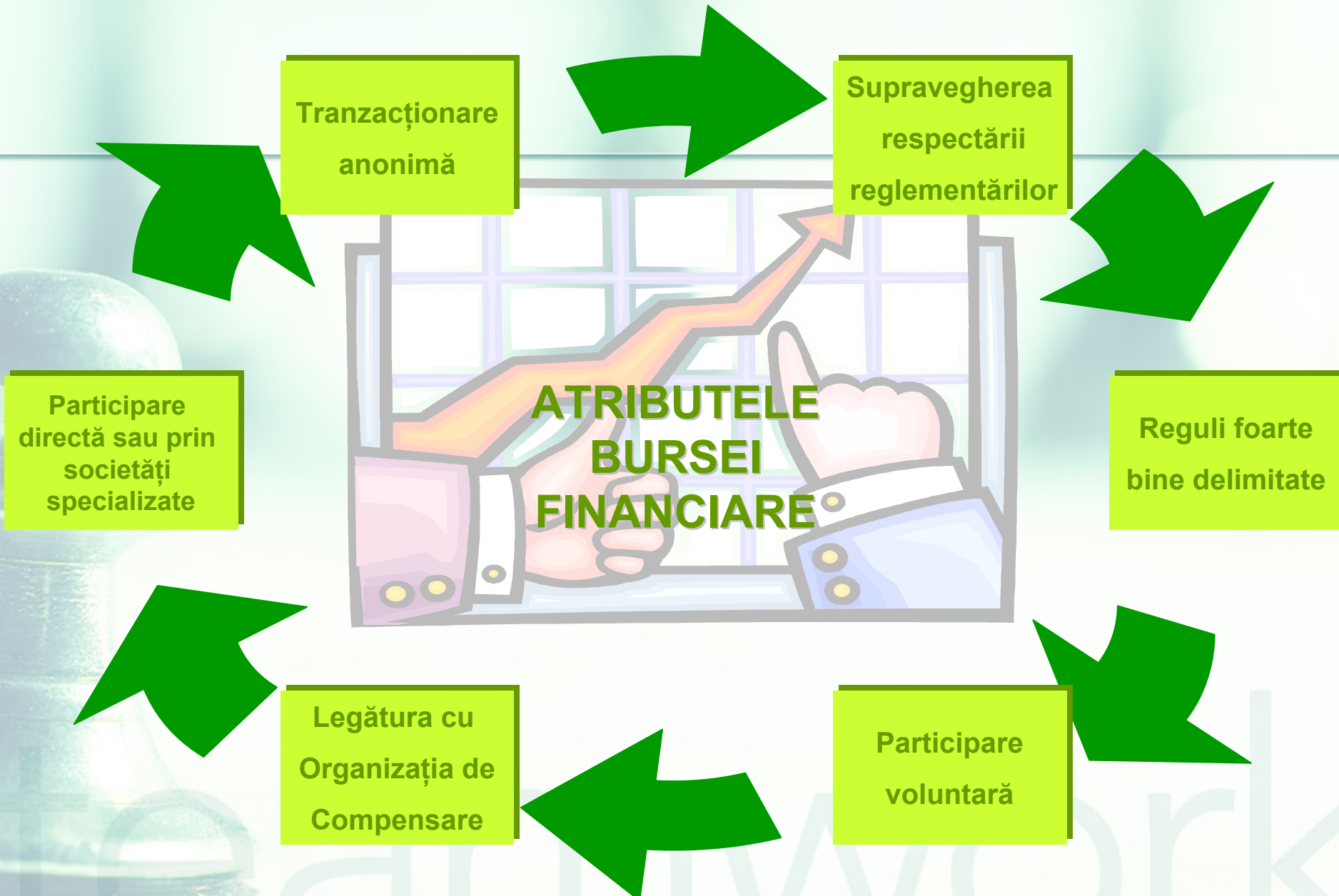
Piața spot

Determină prețul de
referință (de regularizare)
al pieței de energie
electrică

Piața financiară bursieră

Oferă o referință
privind nivelul în viitor
al prețului

Bursele pentru derivative prezintă un număr de avantaje care vin în sprijinul creării unei piețe pentru contractele derivate pe energie electrică, dintre care:

- O legătură directă și strânsă cu participanții la piața fizică
- Mediu electronic de tranzacționare și de informare
- Experiența de piață necesară.

În plus, natura piețelor pentru derivative implică de asemenea faptul că astfel de piețe constituie o activitate care oferă posibilitatea obținerii unor venituri ridicate. Este cunoscut faptul că, în cazul piețelor mature, valoarea tranzacționată este de aproximativ șapte ori mai mare decât volumul tranzacționat pe piețele fizice de referință.

Tipul Instrumentului

- CONTRACTE FORWARD
- CONTRACTE FUTURES
- CONTRACTE PENTRU DIFERENȚE
- CONTRACTE CU OPȚIUNI

Termene ale contractelor

- Săptămânale
- Lunare
- Semestriale
- Anuale

Procedura de regularizare

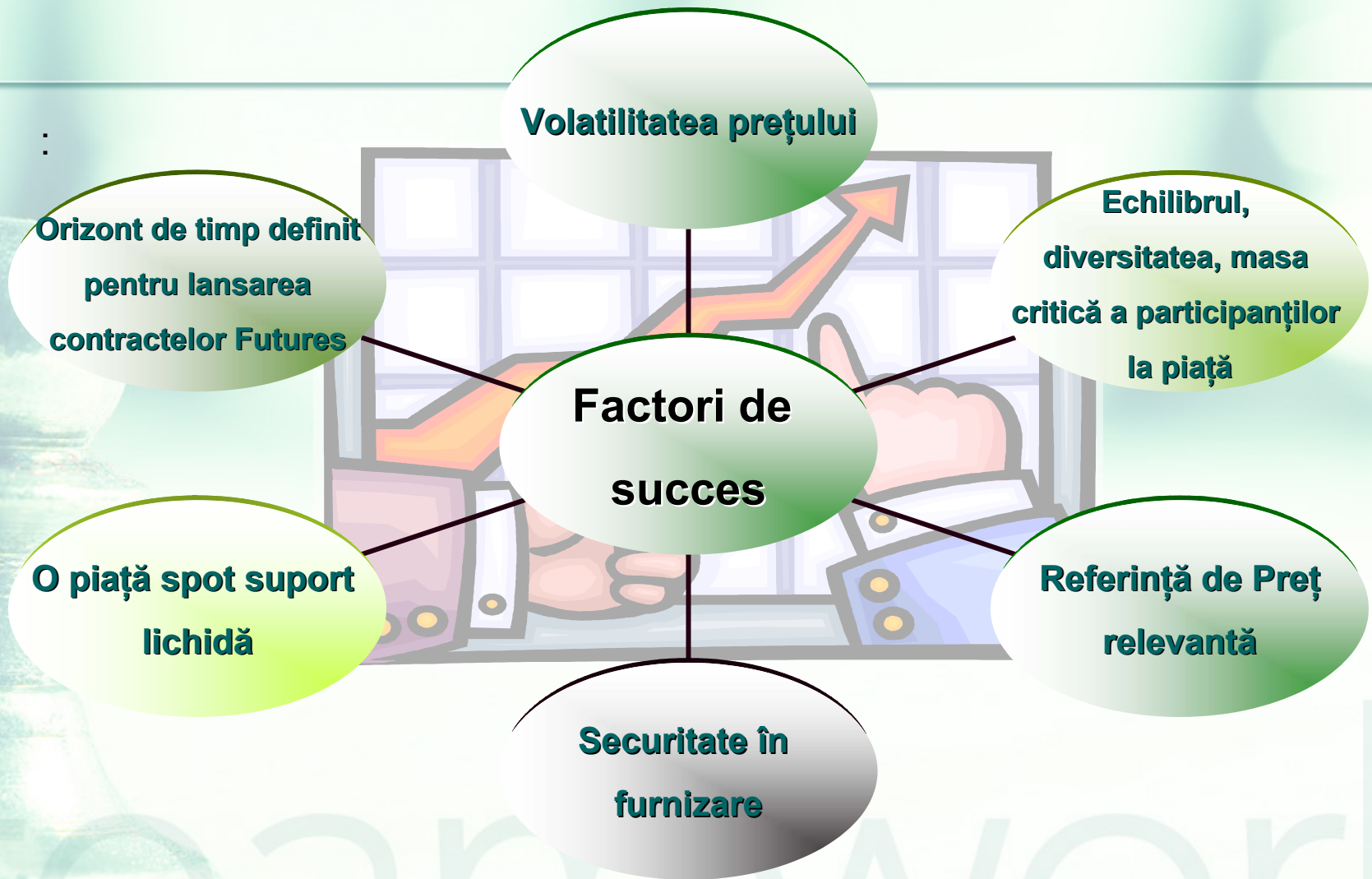
- Regularizare prin livrare fizică
- Regularizare în numerar

Standardizare vs Particularizare

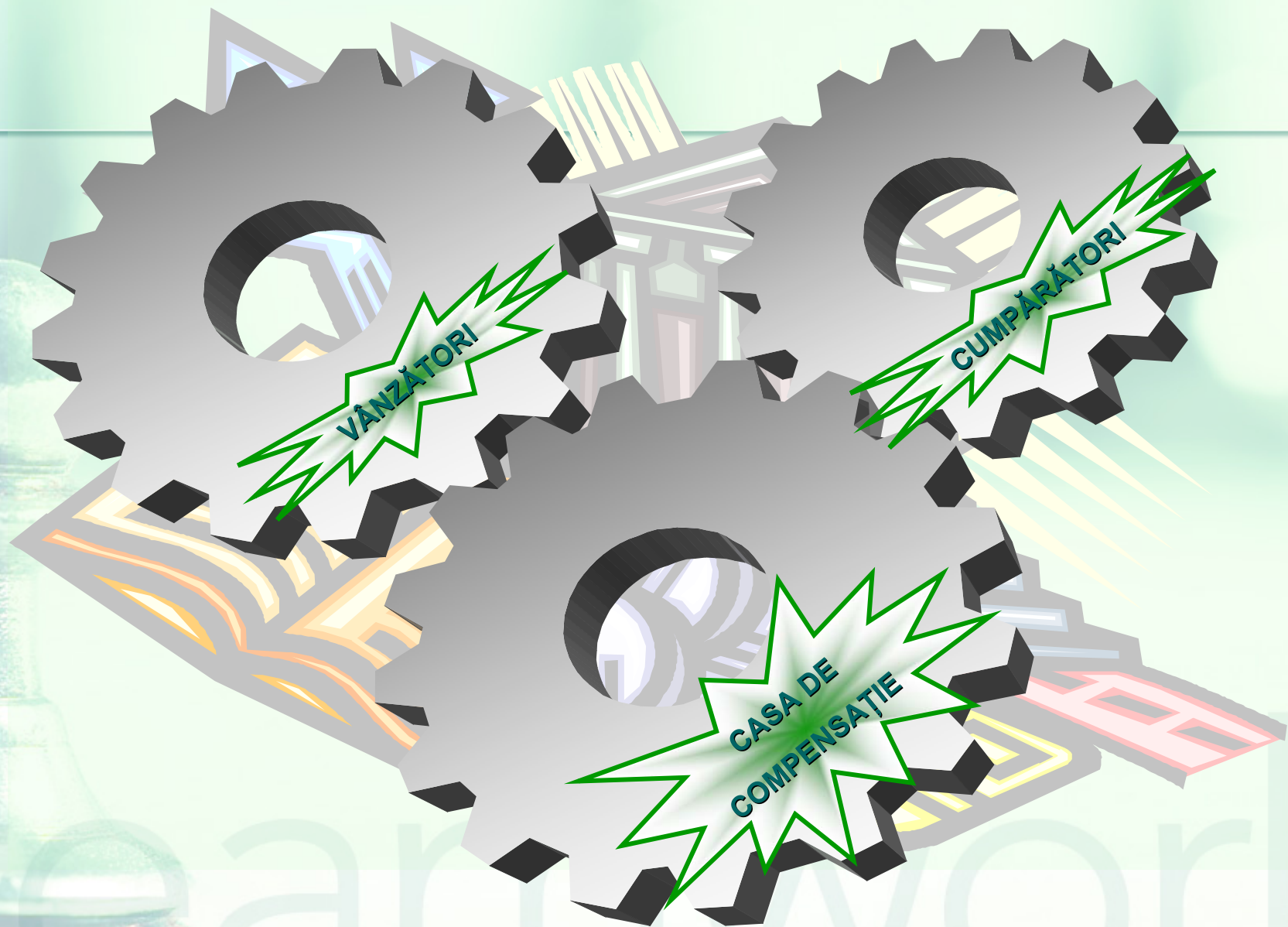
Lichiditatea este considerată ca fiind maximă atunci când numărul de tipuri de contracte este limitat prin standardizarea acestora. În același timp, o prea mare standardizare poate conduce la contracte inflexibile care să nu răspundă cerințelor anumitor segmente de participanți. Astfel, intenția Bursei Financiare este de a proiecta contracte care să optimizeze potențialul de lichiditate, contracte care să răspundă nevoilor de diminuare și transfer al riscului și, în același timp, să atragă un număr cât mai mare de participanți.

**PROIECTAREA
CONTRACTELOR**

-
- Bursa Financiară de Energie
 - **OPCOM – Casa de Compensație**
 - Contracte OTC. Oportunitatea compensării

Compensarea

“Procedeeul prin care Casa de Compensație se interpune prin novație între părțile contractuale care au inițiat tranzacția, devenind cumpărător pentru fiecare vânzător și vânzător pentru fiecare cumpărător, asumându-și responsabilitatea protejării vânzătorilor și cumpărătorilor împotriva pierderilor financiare prin asigurarea îndeplinirii obligațiilor contractuale.”

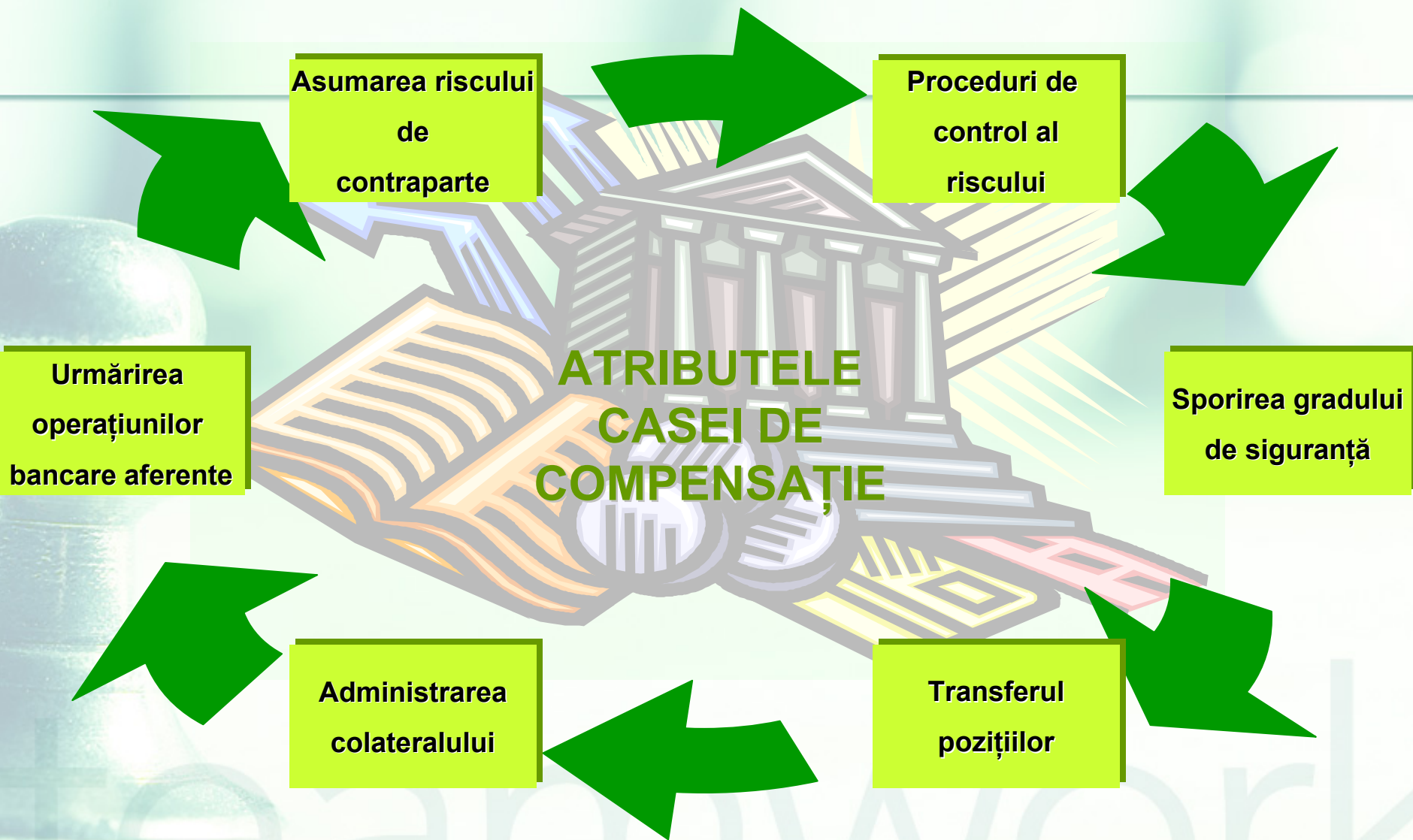
Compensare

Activitatea de compensare constituie cea mai adecvată și eficientă modalitate de eliminare a riscului de contraparte și a riscului legislativ, precum și de minimizare a riscului operațional.

*Funcțiile
Casei de
Compensație*

Garantare

Decontare

**ATRIBUTELE
CASEI DE
COMPENSAȚIE**

**Asumarea riscului
de
contraparte**

**Proceduri de
control al
riscului**

**Sporirea gradului
de siguranță**

**Transferul
pozițiilor**

**Administrarea
colateralului**

**Urmărirea
operațiunilor
bancare aferente**

Riscurile specifice:

- **Riscul de piață** determinat de volatilitatea prețului
- **Riscul operațional** determinat de informații inconsistente privind tranzacțiile și participanții din piață
- **Riscul legislativ** determinat de nivelul scăzut de standardizare a contractelor
- **Riscul de contraparte** datorat împărțirii între participanți a obligațiilor aferente schimburilor energetice contractate.

Eliminarea acestor riscuri are un impact pozitiv asupra volumului viitor tranzacționat în cadrul bursei.

Riscul de contraparte (credit)

este dat de neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către partenerii de afaceri și cuprinde:

Riscul de regularizare este riscul ca partenerul de afaceri să nu-și îndeplinească obligațiile ce rezultă din contract.

Riscul costului de înlocuire are loc în două situații: când contrapartea nu-și poate îndeplini obligațiile rezultate dintr-un contract cu regularizare valorică și atunci când contrapartea nu-și îndeplinește obligațiile ce rezultă dintr-un contract cu livrare fizică.

Riscul de lichiditate este riscul ce derivă din neîndeplinirea obligațiilor la timp de către contraparte.

Pentru acest risc o soluție ar fi Casa de Compensație, care ar permite tranzacționarea fără risc de contrapartidă.

Acest risc se poate datora și numărului insuficient de participanți la piață și cantității reduse de energie tranzacționată.

**Avantajele introducerii mecanismelor de compensare bursiere
(Casei de compensație) (I)**

Casa de Compensație se va interpune, prin contract, între părți;

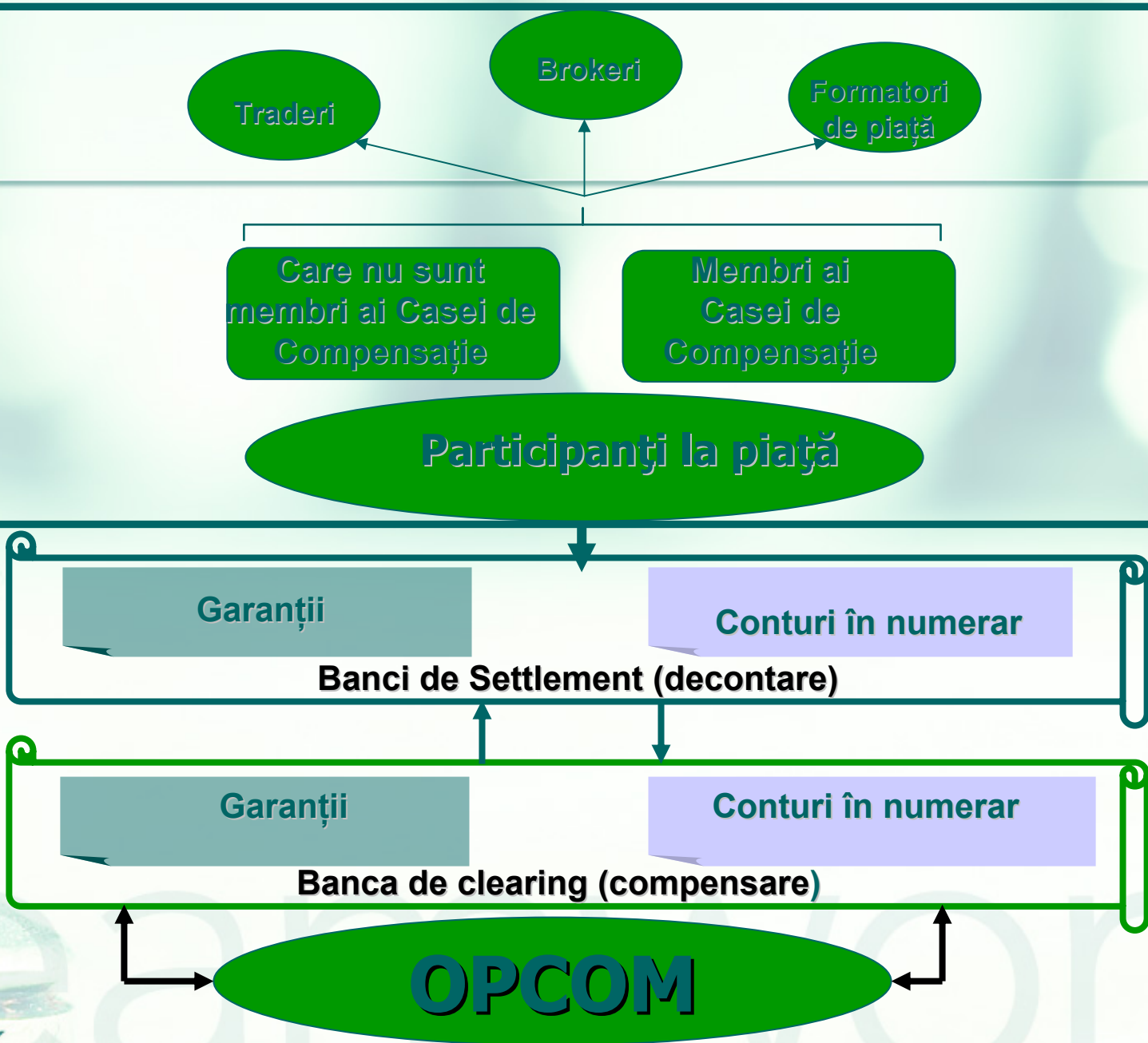
- ◆ **Evaluarea riscului de creditare pentru fiecare dintre participanții la tranzacții;**
- ◆ **Înregistrarea contractelor extrabursiere;**
- ◆ **Verificarea și controlul permanent al garanțiilor constituite;**
- ◆ **Realizarea centralizată și cumulată a regularizării;**
- ◆ **Supravegherea continuă a evoluției pieței, prețului și comportamentului participanților la piață;**

**Avantajele introducerii mecanismelor de compensare bursiere
(Casei de compensație) (II)**

Dezvoltarea unui mecanism transparent de calcul al indicatorilor de risc;

- ◆ **Administrarea și dezvoltarea contractelor;**
- ◆ **Menținerea unei relații constructive cu sistemul bancar în vederea identificării soluțiilor de servicii bancare oferite participanților la piață și oportunităților de investiție pentru instituțiile financiare;**
- ◆ **Administrarea situațiilor de criză;**
- ◆ **Menținerea unui contact permanent cu participanții la piață și asigurarea unui program de pregătire pentru aceștia.**

Mecanismul de compensare pe piața financiară de energie electrică

-
- Bursa Financiară de Energie
 - Casa de Compensație
 - Contracte OTC. Oportunitatea compensării

Caracteristicile actuale ale pieței contractelor bilaterale (OTC)

Contractele sunt negociate și încheiate pe propria răspundere și în mod independent

Contractele nu au o formă standardizată, toate specificațiile contractuale fiind stabilite prin negocierea între părți

Dat fiind caracterul independent și forma nestandardizată a contractelor, piața contractelor bilaterale (OTC) este mai puțin transparentă

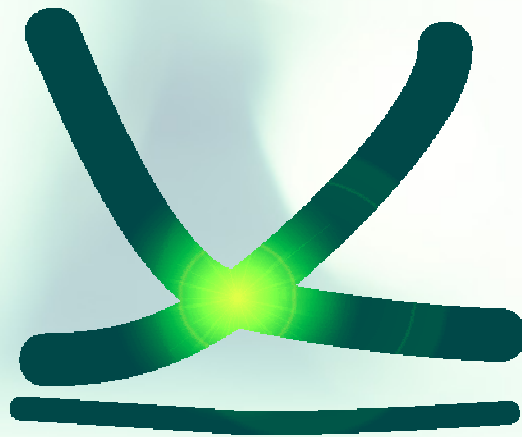
Piața contractelor bilaterale (OTC) nu asigură anonimitatea tranzacțiilor

Procesul de transfer sau închidere a pozițiilor contractuale este îngreunat dat fiind caracterul nestandardizat

Participanții pe piața contractelor bilaterale (OTC) sunt expuși și suportă în totalitate riscurile de preț și de contraparte

Avantajele compensării contractelor OTC

- Îndeplinirea obligațiilor financiare este garantată.
- Creșterea lichidității.
- Tranzacțiile sunt procesate de o terță parte neutră.
- Se asigură un management al riscului la un nivel mai complex:
 - Reducerea riscului de credit prin aplicarea unor scheme eficiente de netting multilateral și limitare a gradului de expunere.
 - Reducerea riscurilor operaționale prin centralizarea și standardizarea contractelor.
 - Reducerea costurilor operaționale și administrative.
 - Reducerea riscului legislativ.
- Tranzacțiile se pot încheia pentru termene mai lungi de timp fără asumarea riscului neîndeplinirii obligațiilor sau falimentului contrapărții contractuale.
- Posibilitatea reală de creștere a numărului tranzacțiilor încheiate.
- Capabilitate sporită de transfer sau închidere a pozițiilor contractuale într-un timp redus.

opcom

teamwork

teamwork